

100 jaar WIZO!

In de week van 16 tot en met 21 januari bezocht een Nederlandse WIZO-afvaardiging in Tel Aviv de internationale WIZO-bijeenkomst. 12 WIZO-vrouwen waren naar Israël afgereisd voor het congres; voor ons kikkerlandje natuurlijk een enorme delegatie. In totaal waren er 700 vrouwen uit 40 landen aanwezig, een bijzonder indrukwekkende hoeveelheid betrokken leden.

Rita Bles, onze 83-jarige reisgenoot, is een echte doorzetter. Zij trotseerde weer en wind en deed aan alles mee.

Op de eerste dag bezochten wij met de Nederlandse delegatie Beit Horim, een bejaarden- en verzorgingshuis in Tel Aviv dat tien jaar geleden met sluiten bedreigd werd. Dankzij giften en de volharding van het bestuur is het stap voor stap gerenoveerd en wordt het hele huis nu weer bewoond. Er is zelfs een wachtlijst voor aspirant-bewoners. De oudste bewoner is 105 en heeft een Facebook-account!

Mede dankzij de Nederlandse giften is de multifunctionele bibliotheek van Beit Horim volledig gerenoveerd en is die nu ook geschikt voor lezingen en muziekkuitvoeringen. Tevens heeft WIZO Nederland bijgedragen aan een nieuw audiovisueel systeem. De bewoners zijn er heel blij mee; ze kijken regelmatig films en alles is nu voor iedereen goed te verstaan.

Een van de bewoners vertelde ons in een toespraak haar indrukwekkende levensverhaal. Tijdens de Tweede Wereldoorlog had zij tijdig Oostenrijk kunnen ontvluchten dankzij de zogenaamde kindertransporten en had zo de Sjoa overleefd. Haar zuster belandde met een kindertransport in Engeland. Sinds vijf jaar zijn de twee zussen herenigd in Beit Horim.

Tot slot mocht ik als voorzitter van WIZO Nederland een plaquette onthullen ter nagedachtenis aan mevrouw M.J. Penseel. Zij liet WIZO Nederland een groot bedrag na. Een deel van die nalatenschap is gebruikt om een nieuw programma op te zetten voor vrouwen die het programma Empowerment Leadership doorlopen.

Michaja Wiener onthult plaquette in Beit Horim, Tel Aviv

Empowerment Leadership

In het hoofdkantoor van Wereld WIZO vertelden de directeur en drie deelnemers over het programma Empowerment Leadership. WIZO won acht jaar geleden in de Verenigde Staten een grote aanbesteding voor dit programma van een stichting die is opgezet door Hillary Clinton om leiderschap van vrouwen te promoten, met name in het Midden-Oosten. Het programma is gericht op vrouwen met verschillende achtergronden: Druzisch, islamitisch, christelijk en joods (seculier en vroom). Op Facebook en via andere kanalen is er informatie over te vinden. Belangrijke

toelatingscriteria zijn onder meer de bereidheid om je open te stellen en de wil en mogelijkheid om 'verschil te maken' in je eigen omgeving.

Thema's in het programma zijn: *feminisme, leiderschap en activisme* (hoe verander ik iets). Het programma bestaat uit vier cycli:

- Jijzelf (je gaat anders naar jezelf kijken)
- Familie (je gaat anders naar je gezin en familie kijken, o.m. naar omgangsvormen)
- Werk (je leert over het werkzame leven als vrouw - ook na zwangerschapsverlof, zoals onder meer onderhandelen over salaris en over verschillen tussen mannen en vrouwen)
- Maatschappij (wat gebeurt er op nationaal niveau en waar kan jij impact hebben)

Verhalen van alumni

1. Een vrouw was de nummer 2 in een snelgroeiend bedrijf, maar zij miste 'iets'. Na het doorlopen van dit leiderschapsprogramma was zij gemotiveerd om nieuwe ontwikkelingen in werking te zetten. Zij had veel steun aan de verbinding van vrouwen onderling en hoe zij elkaar op een positieve manier beïnvloedden. Door dit programma vond zij een oudere mentor en had daar veel profijt van. Inmiddels heeft ze een bedrijf opgezet dat alle screent op autisme zodat kinderen al op jonge leeftijd beter begeleid kunnen worden naar deelname aan de maatschappij.

2. Een andere vrouw licht bedrijven door op verschillen tussen mannen en vrouwen, zoals onder meer verschillen in salaris. Ook screent ze op 'ongewenst gedrag'. Vaak geeft zij ook adviezen voor verbetering. Tevens helpt ze vrouwen om na zwangerschapsverlof toch in hun oude functie te blijven werken (40% doet dan nu niet). Sommige bedrijven ontslaan vrouwen na hun verlof. Ze betreft (juist) de mannen in gesprekken daarover.

3. Een derde vrouw is een charedische (ultraorthodoxe) vrouw. Zij is acht jaar geleden gestart met de feministische beweging Nivcharot en pleit ervoor ook vrouwen toe te laten op de lijst van charediem-partijen. Zij wil graag politiek actief zijn voor een partij die aansluit bij haar denk- en leefwijze maar dat kan (dus) niet. Vaak krijgt ze de vraag waarom ze geen aparte vrouwenpartij opricht. Zij wil dat niet omdat er dan niets verandert en vrouwen tegenover mannen blijven staan. De enige manier om iets te veranderen is om de mannen erbij te betrekken. Samen met andere vrouwen laat zij zich horen in de Knesset en bij andere politieke bijeenkomsten. Zij hopen daarmee meer mensen bewust te maken van het feit dat zij als vrouwen geen spreekrecht hebben (zie onderstaande foto).

Charedische vrouwen zijn zich steeds meer aan het ontwikkelen, en niet alleen meer op traditionele gebieden als onderwijs en zorg. Zij blijven hun boodschap van bewustwording en samenwerken naar buiten brengen, in Israël en daarbuiten.

Op het congres kwamen de meest ongelooflijke en inspirerende sprekers aan het woord. Een van de gastsprekers was de CEO van Soda Stream, een bedrijf dat zowel Joden en christenen als Druzen en Palestijnen in dienst heeft. Toch is het doelwit geworden van de BDS-beweging*. Naar aanleiding daarvan heeft het bedrijf onderstaand etiket op zijn water- en frisdrankflessen gezet.

*De BDS-beweging is een wereldwijde campagne die oproept tot verzet tegen Israël, met als doel dat land te bewegen om zijn verplichtingen met betrekking tot de mensenrechten van de Palestijnen na te komen.

Sodastream opent een WIZO Day Care Center voor medewerkers in de fabriek. Op dit moment zijn zij de grootste verkoper van koolzuurhoudend water ter wereld. Het bedrijf heeft nog een missie: het uitbannen van eenmalig te gebruiken plastic flessen.

Een andere gastspreker was de ex-CEO van ElAl Airlines en tevens 15e majoor-generaal in de Israëlische luchtmacht. Hij vertelde ons zoveel ongelooflijke, grappige, opbeurende verhalen... teveel om na te vertellen. Een 26-jarige vrouw vertelde indringend over de gebeurtenissen in haar jeugd, over hoe zij als 5-jarig meisje uit huis werd gehaald als slachtoffer van huiselijk geweld en in een WIZO boarding school terechtkwam. Hier kreeg zij haar zelfvertrouwen terug en inmiddels is zij gestart met een tweede studie. Gelukkig heeft zij weer goed contact met haar moeder: 'She didn't have the opportunities I had via WIZO'. De zaal was muisstil. Dit is waar het echt om gaat bij WIZO... (zodra wij dit verhaal uit Israël krijgen zal het op de website geplaatst worden)

De nieuwgekozen president van Wereld WIZO, Esther Mor, en het nieuwe bestuurslid Anita Friedman hebben beiden fantastische en inspirerende speeches gehouden. WIZO mag trots zijn dat deze dames aan het hoofd staan van onze geweldige organisatie. *The Jerusalem Post* geeft een goede impressie over wie deze dames zijn en waar zij voor staan.

Tijdens de conferentie ontving Joyce Numann, oud-voorzitter van WIZO Nederland, de Honorary Life Member World WIZO Award. Debby Kater kreeg de Rebecca Sieff Award. Beiden werden gelauwerd voor hun jarenlange inzet voor WIZO.

Joyce Numann

Debby Kater

De Nederlandse delegatie is nog veel enthousiaster over WIZO uit Israël teruggekomen!

De Nederlandse delegatie met Esther Mor, president World WIZO, v.l.n.r. Debby Kater, Marijke Ron, Riet Mendel, Joyce Numann, Evelyn Hompes, Judith Cohn, Esther Mor, Margriet Kotek, Rita Bles, Michaja Wiener, Tamara Linnartz –Goldstern, Inge Admiraal en Hetty Stibbe.

WIZO DOING WHAT MATTERS! AM ISRAEL CHAI, AMEN!

MICHAJA WIENER, voorzitter WIZO Nederland

